

Quarta contraofensiva dels colpistes

El 3 de setembre de fa 88 anys començava la quarta contraofensiva de les forces insurrectes i colpistes del general Franco a la Batalla de l'Ebre, que ja feia 40 dies que havia començat. Les forces republicanes mantenien les posicions, amb gran desgast de tropes i desigualtat de recursos.

Els insurrectes comptaven amb el suport d'Alemanya i Itàlia, principalment artilleria i aviació, mentre que la República buscava suports a Europa, que no va trobar; més aviat es desentienien del conflicte i no van moure un dit per aturar el feixisme a Espanya. Al contrari, França va bloquejar l'entrada d'armament.

Les Brigades Internacionals, els voluntaris d'arreu del món que creien en la democràcia, havien acudit des del 1936 a defensar la República i combatre els colpistes, aliats amb el feixisme europeu, fins que a l'octubre els van fer retirar.

El 4 de setembre, quan encara faltaven 75 dies per acabar la batalla, els colpistes van assajar un nou sistema de batallar. Franco havia arribat a la zona, instal·lant-se al Coll del Moro, enfront de les serres de Pàndols i Cavalls, per mirar l'evolució de les seues decisions (per cert, molt criticades pels aliats italians i sobretot alemanys, per la seua tosuderia més que estratègia). Acaba-

va d'arribar al front la Divisió de Navarra, fresca per entrar a la batalla. Aquell dia va caure Corbera en mans de les tropes de Franco.

El procediment que van seguir els feixistes va ser així: sis hores d'artilleria, una hora per correcció de tir i quatre hores més de tornar a matxucar els supervivents, amb el suport de l'aviació. És a dir, 10 hores de bombardeig constant. Pols, calor, set, gana, angoixa i els soldats republicans parapetats darrere d'una pedra o posats dins d'un forat que els servia de trinxera. No beure ni menjar. Tot el dia així.

Després, calia recollir ferits, recompondre posicions... I així un

dia, i un altre. No hi havia temps ni condicions per a atendre les collites, que es perdien, i així quedava palès en els comunicats de guerra.

No és d'estranyar que a les nits es produïssin algunes desercions, o senzillament fugides d'aquell infern sense aturador.

La consigna era de resistència i de complir amb la disciplina militar. Els esforços eren cada cop més feixucs per mantenir posicions, o senzillament sobreviure.

Preservar la memòria d'aquells fets és el meu compromís anual. 88 anys després estem de festa, i cal viure-la, però no oblidar el que va representar el sacrifici de tantes vi-

Tomàs Carot
periodista

des i la inutilitat de totes les guerres i confrontacions.

Cal treballar per recuperar els valors, el compromís pel progrés de la humanitat, i lluitar per la preservació de la llibertat, la igualtat i la fraternitat.